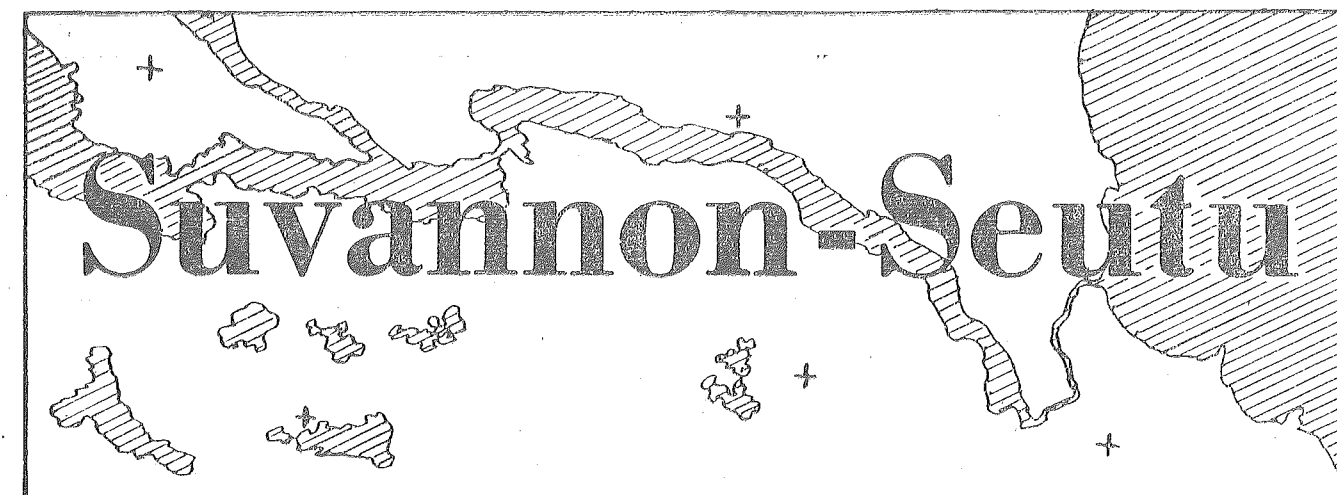

N:o 3 KESÄKUU

Suvanto-Säätiön julkaisema aikakauslehti.

1960

Päätoimittaja Santeri Ollikainen

Tuntuja pellolta

Kirj. A. Aava

Ne muokkasi peltoja, miehet maan,
teki kylvöjä kevätinnoin,
tuollehen maan sai tuottamaan
suvikasvulla, uhkein rinnoin.
Mihin kymmenin jyviä kylvettiin,
niin kasvain se karttui tuhansiin.

— — —
Niin touhusi touoilla miehet maan,
monet tyhjeni laarit, säkit,
ja raatajan pellolla seuranaan
yhä lirkutti västäräkit.
Ja lehdot vilkutti vihertäin,
sekä nurmet tähyi päivään päin.

Jo levähti karhimen kannalla mies
ja hetken silmäili töitään.
Ruis sommitella jo soluja ties
ja niittykin kukkavöitään.
Hei. Eellehen astuos hevonen,
on kylväjän hetki kiireinen.

— — —
Kun palasi pelloilta miehet maan,
keväetvetten on laimennut pauhu
ja maiseman ylle utuaan
loi kotoisten saunojen sauhu.
— — Sen on sulokas olonsa, lempeä yö,
hikiotsin ken maahan kuokan lyö.

Lapsuusmuistoja Lapinlahdesta

Kirj. Viljam N.

Vuosi 1908 oli merkittävä Lapinlahden kylän, sanoisinko, historiassa. Silloin näet perustettiin osuuskassa, nuorisoseura ja alettiin rakentaa kansakoulua. Koulun rakentamisen muistankin hyvin, koska kotini oli aivan lähellä sitä ja rakennusurakoitsija Juho Kiuru Keljasta asui koko rakennusajan meillä.

Meitä pikkupoikia oli jokaikinen päivä rakennustyömaalla uteliaina pikistelemässä siitä alkaen, kun rakennushirsiä alettiin veistää Hennonmäen aholla, jonne koulu tuli. Kun siihen aikaan ei rakennustyömailla vielä ollut »pääsy kielletty,» tauluja, niin pikkupojatkin saivat vapaasti siellä kuljeskella tarkkailutehtävissään ja mukavaahan se meistä olikin.

Koulu valmistui aikanaan ja sen ensimmäisenä opettajana oli Evert Kärkkäinen. Eräs koulun maalaustöitä viimeistelemässä ollut maalari taiteili pahville pilakuvan opettaja Kärkkäisestä ja olikin se niin paljon hänen näköisensä, että kyllä siitä hyvin opettajan tunsin.

Kuva oli naulattu nuorisoseuran paviljongin etuseinälle yleisön nähtäväksi. Tämän seuran paviljongin rakensi Pekka Kaikonen, Hilma-emäntänsä kanssa ja sijaitsi se koulun välittömässä läheisyydessä. Siinä myöskin oli tasaista ahoa urheilukentäksi, joten koulun lähistö muodostui kylämme kulttuurikeskukseksi.

Kansakoulun opettajana, minun koulunkäyntini aikana oli Antti Suni, Antreasta kotoisin oleva rauhallinen pedagogi, elänee vieläkin maanviljelijänä jossakin maamme kulmalla. Silloin oli sellainen järjestys, että kan-

sakoulun käyneidenkin piti vielä ennen rippikouluun menoa käydä kiertokoulussa tarkistuttamassa uskonopin osaamistaan. Niin minäkin kävin vielä kiertokouluni.

Rippikoulun käytyäni ja näin aikuisten kirjoihin päästyäni, alkoi varsinainen elämän koulu, mikä kullakin on omalaatuisensa ja pituisensa.

* * *

1917 alkoivat suuret maailman tapahtumat vaikuttaa Suomenkin khdalla ja niistä säteili erinäisiä pirahduksia meidänkin kyläämme. Maaliskuun ja marraskuun vallankumoukset Venäjällä olivat siellä muuttamassa hallitusjärjestelmää ja meidänkin koulumme opettaja käski yläluokan poikia ottamaan Nikolai II:n kuvan pois koulun seinältä ja polttamaan sen, paitsi raamit oli säästettävä. Niin tapahtuikin. Kun oltiin vielä Venäjän alamaisia, niin katsottiin velvollisuudeksi seurata valppaasti emämaan toilahduksia ja niin uuden hallitussuunnan merkiksi vietiin koulun katolle punaiseksi maalatusta paperista tehty tilapäislippu.

Erään naapuritalon emäntä vei punaisen esiliinansa talonsa ka-

tolle.

Tämä oli sellaista tilapäishurmiota kylämme kohdalla, kuten myöhemmät tapahtumat ja asiainkulku osoitti.

Näiden silloisen emämaan suurten tapausten ansiostahan Suomenkin itsenäisyys saavutettiin, vaikka siitä vielä oli käytävä katkera ja kansaamme hajottava kamppailu. Kylämme sijaitsi niin lähellä tämän kamppailun suurta rintamaa, Raudussa, että sen mainingit meillä hyvin tuntuivat, sillä elettiin pelossa ja levottomuudessa niin kauan, kunnes ratkaisu tapahtui. Konekiväärien ainainen naputus kuului selkeänä ja me keskenkasvuiset katselimme Kallosen kujarakennuksen katolta Raudun maimemia, mitkä näkyivät, välillä alhaisessa maastossa sijaitsevan metsäalueen yli, aina Orjasaaren kylään asti.

Olin silloin 13-vuotias, kun tämä kaikki tapahtui ja muistan paljon sen yksityiskohtia, mutta niitä muistelmia ei kannata kerrata, sillä mielestäni tämä kamppailu oli eräänlainen onnettomuus, vaikka se silloin ja niissä olosuhteissa oli väistämätön.

Sunnuntaiksi

Kirj. Siimon.

Sillä ei ole maanpäällä ihmistä, niin vanhurskasta, että hän tekisi vain hyvää eikä tekisi syntiä.

Älä myöskään pane mieleesi kaikkia puheita, mitä puhutaan, ettet kuulisi palvelijasi sinua kiroilevan.

Sillä oma sydämesikin tietää, että

myös sinä olet monta kertaa kiroillut muita.

Katso, tämän ainoastaan olen löytänyt: että Jumala on tehnyt ihmiset suoriksi, mutta itse he etsivät monia mutkia.

Saarnaaja 7. 21—23 ja 30.

Raamatun jokaisessa lauseessa ilmenee jokin totuus tahi elämän ohje, kun niitä mietiskellen tarkastelee, mutta erikoisesti sananlaskuissa ja saarnaajassa niitä vilisemällä vilisee. Ne ovat usein muotoiltu eri muotovivahduksiin, jopa arvoituksen omaisiksikin, mutta aina silti niin, että ne ovat kuin sormella osoitus: — Kulje tuota tietä ja tee noin, sekä varoitus samalla: jos toisin teet ja toisin askeleesi ohjaat olet väärässä ja synti on odottamassa ovesi edessä.

Tekstimme alussa sanotaan: Ei ole niin vanhurskasta, joka tekisi vain pelkkää hyvää, eikä lainkaan tekisi syntiä. Tämä on kylmä totuus, eikä kenties ole mieluinen sanonta sellaisille, jotka luottaen omiin kykyihinsä ja oman mielensä hyväksymiin hyviin töihin, luulevat niillä saavuttaneensa vanhurskauden ja pääsevänsä autuuden perillisiksi etuoikeudella. He vain luulevat että kaikki on kunnossa. Vaikka sanassa sanotaan: »Joka luulee seisovansa, katsokoon ettei hän lankee», niin he vain luottavat seisomiskykyynsä ja ylenkatsovat niitä, jotka vielä ovat totuuden etsimisasteella. Omahyväisyydenkin Jumala laskee synniksi, sillä Hän on ylpeitä vastaan, mutta nöyrylle Hän antaa armon.

»Nöyrytkää siis Jumalan väkevän käden alle, että Hän teidät ajallansa korottaisi.» Näin myöskin sanassa sanotaan.

»Älä myöskään pane mieleesi kaikkia puheita mitä puhutaan:» sanotaan tekstiimme otetussa toisessa kohdassa.

Kuinka usein me ihmiset panemmekaan liian suuren arvon toisten ihmisten puheille, sillä pahat puheet viimein tylsistyvät omaan pahuuteensa aikansa riehuttuaan. Onhan tosi, että lähimmäisemme ovat usein aivan kerkeät levittämään meistä milloin kenestäkin kaikenlaista pahaa, kuulemaansa, luulemaansa tahi omissa aivoituk-

sissaan keksimäänsä, sillä ihmisiin on jokaiseen jäänyt hivenen jälle sitä ajattelematonta poikaviikaria, joka niin mielellään roiskutti kepillään likaa ohikulkijoiden päälle siitä lätköistä, minkä reunalla seisoi. »Älä pane mieleesi kaikkia puheita, ettet kuulisi palvelijasi sinua kiroilevan.» Sanonnan loppuosa: »ettet kuulisi palvelijasi sinua kiroilevan,» tarkoittaa silloisia ajankohtaisia olosuhteita, mutta sopii erinomaisesti meidän aikaamme ja meidänkin olosuhteisiimme. Sillä jos me kiinnitämme liian suurta huomiota kaikkiin turhiin puheisiin, pahoitamme niistä mielemme ja kiukuttelemme lähimmäisillemme, niin helposti menetämme tuttaviemme ystävyysyden ja meitä kiroillaan, ellei aivan sananmukaisesti otettuna, niin ainakin kuvaannollisesti tähän rinnastettuna. Mikäli tällaisella helposti hermostuvalla henkilöllä on palvelijointa tahi muita käskettäviä, niin helposti saa näiltä osakseen ynseää mieltä tahi jopa salassa tapahtuvaa kiroilemistakin. »Kuiva rikka karisee itseksensä:» sanoo suomalainenkin sananparsa aiheettomasta parjauksesta ja se useimmiten on paikkansa pitävä.

Tekstimme kolmas sanonta on osoitettu meille kaikille henkilökohtaiseksi osoitukseksi itsetutkisteluun. Siinä sanotaan: »Oma sydämesikin tietää, että myös sinä olet monta kertaa kiroillut muita.» Vaikka tässä »kiroileminen» onkin otettava laajemmassa merkityksessä, kuin mitä me jokapäiväisessä mielessä sillä käsitämme, siis kaikenlaisena moitiskeluna ja tuskitteluna sekä panettelunakin, niin sitä suuremmalla syyllä me omaan sydämeemme katsomalla huomaamme, että emme ole toisia kanssaihmissiämme parempia.

Neljännessä tekstimme osassa saarnaaja sanoo: »Jumala on tehnyt ihmiset suoriksi, mutta itse he etsi-

vät monia mutkia.» Ei ole Jumalan ja Luojamme syy, että maailmassa on niin paljon pahuutta ja vääryyttä, kuin sitä nykyään on ja on aina ollut. Koska Jumala on ihmisen luonut omaksi kuvaksensa, niin on hän ihmisen luonut myöskin pohjaltaan suoraksi ja vilpittömäksi, mikä voidaan todeta mm. siinä, että pikkuinen lapsi, jota ei ympäristö vielä ole turmellut puhuu kaikissa asioissa totuuden.

Vanhan ajan historiaa lukiessa huomioimme, miten pitkälle kaikenlainen vilppi ja vääryys kansojen ja niiden hallitsijainkin keskuudessa oli kehittynyt. Etteivät kansat olisi vääryyteensä menehtyneet, oli Jumalan lähetettävä heille totuuden puhuja. Sellaisia olivat profeetat vanhan testamentin aikana ja sitten itse Jeesus Kristus Jumalan poika.

Nykyaikana on syytä kysyä: Mihin ollaan menossa? Monet kansat, niiden päämiehet etunenässä, ovat hyljänneet uskonnon, se tahtoo sanoa: Jumalallisen opetuksen oikean ja väärän eroittamiseksi. Rauhasta ja kansojen ystävyyydestä puhutaan, mutta samalla varustaudutaan toisiaan tuhoamaan. Kansainvälisessä suurpolitiikassa vallitsee vilppi ja teeskentely ja taka-ajatuksena on, ainakin siellä missä Jumala on viralta pantu, saada koko maailma valtiikkansa alle.

Onko tulossa jokin mahti, mikä vielä pelastaa ihmiskunnan, vaiko ovat sen pahat teot jo niin suuret, että se on kypsä tuhoutumaan ja tuomittukin jo siihen?

Kummalliset pyydykset

Renki-Eetu kertoi: — Meidän isänällä ovat niin kummalliset kalanpyydykset, kun niillä ei saa kuin päitä ja häntiä. Niinä neljänä vuotena, mitkä minä talossa olen ollut, en ole nähnyt ainuttakaan kokonaista kalaa.

KOSTJA

Kirj. Aku.

Kosjta tunnettiin jonkinverran laajemmaltikin, kuin kotikylänsään Lapinlahdessa. Hän oli vanhan Petäjärven lahjoitusmaahovin peruja, työnjohtajan poika. Isällä hoviin tullessaan oli suomalainen sukunimi: Ukkola, mutta se ei ollut hovin herrasväen mielestä sointuva, eikä työnjohtajalle sopiva, joten hän sai nimen: »Harttiin», mikä jostain syystä sointui herrasväen korvaan sopivasti. Mitä tämä nimi Suomen kielellä merkitsee, sitä ei kirjoittaja tiedä. Kosjtan täydellinen nimi oli Konstanttiin Harttiin, mutta se ajan tavan mukaan lyhennettiin kansan kesken sopivaksi puhuttelunimeksi, Kosjaksi.

Ukko Harttiinilla oli kolme poikaa, jotka hän kaikkii koulutti parhaansa mukaan ja toisista tulikin käyttökelpoisia virkamiehiä, yksi näistä oli mm. Riihimäen asemapäällikkönä, vaan Kosjasta ei tullut minkäänlaista virkailijaa, ellei sellaiseksi katsota rankkurin virkaa, jota hän hoiteli joidenkin vesikauhuepidemioiden aikana. Mutta mennään nyt asiat järjestyksessä.

Kosjta aloitti koulunkäyntinsä Sakkolassa, sillä kun Sakkolan Sipilänmäellä alkoi kansakoulu toimintansa, oli hän sen ensimmäisiä oppilaita. Sitten hän jatkoi veljiensä kanssa koulunkäyntiä Pietarissa, tarkoituksena suorittaa ainakin keskikoulu. minkä lieneekin saanut jotenkuten käydyksi, mutta sen koulun todistuksella ei nähtävästi ollut käyttöarvoa. Siellä Kosjta kävi myös jonkinlaisen musiikkikoulun ja tanssikoulun, joten hän oli saanut kohtalaisen valmen-

nuksen, lähteäkseen taistelemaan leivästä vertaistensa kanssa. Jostain syystä häneltä kuitenkin jäi tämä taistelu aikanaan aloittamatta. Tällaiseksi syyksi jotkut arvelivat hänen synnynnäistä laiskuuttansa, vaan lienevätkö osuneet oikeaan.

Kosjtan isäkin nähtävästi huomasi, ettei tästä pojasta tule virkauralle lähtijää ja osti hänelle maatilan Lapinlahdesta, ajatellen ehkä, että maa kasvaa maatesakin. Näin ajatteli Kosjakin ja makaillen odotteli maanantimia, vaan eipä niitä sillä keinoin tullut. Isäkin lopulta kyllästyi, kun pojan pelot kasvoivat vain kannervaa ja keltakukkia ja myi tilan pois. Sen ostivat Kyllästisen veljekset ja kohta näkyi, ettei tilassa ollut mitään vikaa, se kasvoi ja hyvin kasvoikin, kun vain siinä tehtiin työtä.

Vaimokseen Kosjta otti mökin tyttären ja he lähtivät elämän taivalleelleen siinä uskossa, että kyllähän Luoja pitää huolen. vaikkei itse huolien ja raskaan työn alle antaudukaan. No. Pitäkin se huolta sen verran, että pariskunta ja siihen ajanoloon siunautuneet lapset juuri ja juuri hengissä pysyivät. Nuoruusvuosiinaan he asuivat kotitaloni naapurin mökissä ja meitä Mattiveljeni kanssa miellytti käydä Kosjtalla usein kylässä. Olimme silloin paljaskintuisia pojan resukoita ja kun Kosjta viulullaan soitteli, lauleli ja rallatteli, niin se oli meistä hauskaa. Opetti hän meitäkin laulamaan.

Mikään varsinainen rehellinen työ ei Kosjtalle maistunut, joten naapurit ihmettelivät, millä hän ja perheensä elää. Soittotaitoa

hänellä sen verran oli, että hän joskus kelpuutettiin hääsoittajaksikin ja siinä ansaitsi vähän, mutta sitäkin ansiota oli harvoin.

Kerrottiin ja yleisesti tiedettiin, että hän harjoitti ammatikseen salakuljetusta rajan yli Venäjältä sekä harjoitti hirvien salametsästystä. Tämäkään viime mainittu ei liene kovin runsasantista hommaa ollut, kun kerrottiin, että 8 mk hirven ruholta oli hänen taksansa (Nykyrahassa noin 1300 markkaa). Salakuljetus lienee ollut tuottoisampaa. Venäläinen sprii (pirtu) oli silloin salakuljetuksen pääartikkeli ja aikaisemmin myöskin sokeri. Kosjtalla olivat pitkät hankitukset hirvenhiidännässä ja ent. sotaväen pertaani-kivääri. Nämä välineet hänellä oli talvisilla salakuljetusmatkoillakin. (Salakuljetusta sanottiin silloin kanterpantiksi, mikä oli väänös sanasta: kontrabandi ja tämä taas merkitsi kiellettyä tavaraa.)

Näillä salametsästys- ja salakuljetusmatkoillaan hän harjaantui hiihtoon ja hiihtikin siksi lujaa, että tullimiehiltä pääsi karkuun, milloin ne sattuivat jäljille. Sitten kerran, kun Pietarissa oli järjestetty Nevan jäälle oikein kansainväliset hiihdot, lähti Kosjta sinne Suomen maanetta puolustamaan. Hänellä ei kuitenkaan ollut sauvoissa sellaisia piikkejä, mitkä olisivat kovalla jäällä pitäneet ja hän viipyikin hiihtomatalla niin pitkään, että palkintotuomaritkin olivat menneet pois maalipaikalta, ennenkuin Kosjta lenkiltään palasi.

Vahingon hän otti takaisin tuoden tullessaan salateitse suu-

ren säkillisen venäläistä pirtua.

Myöhemmällä iällä Kosjtalla oli oma tupa ja tämä olikin niin tilava, että kylän pojat järjestivät sinne kylätansseja ja siitä sai isäntä pienen vuokratuhan ja jos isäntä itse milloin kelpuutettiin pelimanniksi, niin sai siitäkin palkkana kourallisen vaskirahoja.

Kalastus oli tällöin jo Kosjtan varsinainen elinkeino ja kesäisin hän sillä hankkiikin jokapäiväisen leivän, kun kalasärvin oli omasta takaa. Hän kun aina oli järeällä, niin siinä tottui tuntemaan parhaat hauki- ja lahnapaikat joten saaliit olivat useinkin melkoisia.

Pikkukalan pyyntiin hänellä oli tiheä nuotta, millä siihen aikaan, kun tällainen kala oli rannassa, sai sitä säkkikaupalla.

Vanhaksi tultuaan Kosjta oli jo jonkinverran vanhuuden höperö, kuten oli tapana sanoa vanhuksesta, joka oli osittain menettänyt muistinsa tahi tullut vähän yksinkertaiseksi. Kylän pojat silloin pilailivat hänen kustannuksellaan. Joskus jotkut heistä esiintyivät poliiseina ja alkoivat muka tutkia Kosjtan entisiä rikkomuksia salakuljetus- ja muilta sellaisilta aloilta. Kosjta selvitteli totisena ja ihmetteli, eikö nämä jutut ole nyt vuosikymmenissäkään vanhentuneet, kun häntä vielä haudan partaalla tällaisista joutavista asioista kuultellaan. Kaikenlaisia kummallisia kalajuttuja pojat myöskin Kosjtalle latelivat ja vaikka hän alkusi väittää vastaan, niin kun monissa miehin toiset oikein selittelivät uskoi hän viimein.

Sitä, että Suvanto-järvestä sai silliä, eivät sentään saaneet hänelle täydestä menemään, sillä siihen oli Kosjtalla selvä vastaus: »Silli on suolaisen veden kala.» Sen verran hänellä vielä oli koulutietoa muistissa jällellä.

Tansseissa ja häissä soittajana cileksaan hän, »vähän maistaneena», innostui joskus näyttämään tanssin mallia toisille tanssijoille, sillä olihan hän nuoruudessaan käynyt Pietarin tanssikoulun mutta se malli oli vähemmän käytännöllinen, sillä hän ei pysynyt tasaisesti tanssiympyrässä, kuten toiset, vaan kimmahteli nurkasta nurkkaan ja kehui tanssittavaansa: »Kyllä toi helua tanssaa keveämmin.»

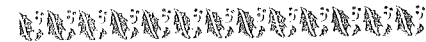
Kosjtassa meni maanpoveen viimeinen, paikkakunnalla edelleen asumaan jäänyt, entisen lahjoitusmaahovin kymmenniekan jälkeläisiä. Hän eli ja oli, ei kovinkaan paljon naapureiden kiusana, vaan pikemminkin pienen leikinlaskun kohteena ja oli vanhemmiten hyväntahtoinen leppoisa vanhus.

Kasku kiertää:

Sika kärryn pyörässä

Helatorstaina ja Mikkelinä oli sakkolalaisilla Raudun rajakylästä tapana käydä tämän naapuripitäjän kirkossa ja tulomatkalla kilpailtiin naapuripitäjäläisten ja omien naapureidenkin kanssa.

Kerran sitten Vehmaisten kylän kujasilla oli juuri tällainen kirkokilpa käynnissä ja useita hevosia juoksi yhdessä rytäkässä, kun yhtäkkiä tienpuolesta hyppäsi hätäaantunut sikapossu kilpa-ajajien sekaan tielle. Sen kärsä osui erään kärrynpyörän varttanien väliin, ja sika kieppui parikymmentä metriä kärryn pyörässä ympäri, ennenkuin sinkoutui siitä maantien sivuun. Se röpisteli siinä korviaan hetkisen ja sitten pin-kaisi kiivaaseen laukkaan suuntana lähitalon pihakujaset. Tässä kerrottu tapaus sattui noin 50 vuotta sitten. Sikarotu ei silloin ollut, ainakaan tässä naapuripitäjässä, vielä jalostuskuurissa ollutta, vaan oli vanhaa pitkäkärsäistä rotua, mutta sitkeää suomalaista silti, kuten edelläkerrottu tapaus todistaa.

Juhannusmuistelmia Sakkolasta

Kirj. Virsi-Ville.

Siellä kaikki oli katsella somaa ja mielestä kotoisaa. Oli maisemat läheistä omaa, joita kannatti rakastaa.

Nuorten tulvehti elämän ilo, niin reipas ja rajaton. Kesäiltainen auringonkilo oli siintävä, ajaton.

Niiden maisemain kotoinen tuntu, se ainaaksi mieleen jäi, yön verhosi hauras huntu, kun aurinko laskuun käi.

Rattoisana luisteli juttu, kun naapurit tarinoi. Jokainen oli lapsuudentuttu, se välittömyyden toi.

Aamulintujen liverrykset siellä sointuivat sieluun niin, että entiset elämykset yhä nousevat muistelmiin.

Erikoisesti mieleen jäivät kotijärvien rantamat ja valoisat lapsuuspäivät, sekä elämän unelmat. Nämä syntyivät vähin erin ja kypsyivät kasvaissaan, vaikka lienevät alunperin olleet tuomitut kuolemaan.

KÖYDENVETO OLI SILLOIN KOVIN KILPA

Sakkolalaisen urheilukuninkaan muistelmia

Urheiluun mainetkojen suorittajia on aina palkittu paitsi näkyvin palkinnoin myös erityisin arvoinin. Otsikossa mainittu urheilukuninkaan arvon sai vuodeksi kerrallaan pitäjän paras urheilija tämän vuosisadan alkupuolella. Vanhojen urheilumuistojen tallettamiseen soi vierailu 71-vuotiaan urheiluveteraanin Manu Pitkäsän luona oivan tilaisuuden. Haastateltavamme asuu parinkymmenen minutin automatkan päässä Tampereelta Pirkkalan pitäjässä, jossa hän hoitelee vähän yli 7 peltotehtaan suuruista kotitilaansa yhdessä vaimonsa kanssa. Tavallista runsaampi urheiluaiheinen kirjallisuus ja seinällä oleva mitalikokoelma kielivät vieraalle isännän harrastuksista. Kaksi kertaa perätysten — vuosina 1911—12 — on Viiksanlahden Manu Pitkäselle annettu Sakkolan urheilukuninkaan arvo.

— Urheilukilpailut olivat siihen ai-

kean kesäjuhlien yhteydessä ja niissä oli aina runsaasti sekä kilpailijoita että yleisöä. Juhlapaikaksi valittiin joku kaunis rinne, johon sitten rakennettiin tanssilava ja puhujakoroke. Urheilukilpailut pidettiin ahoilla, joita sielläpäin oli paljon, ja juoksuratana oli maantie. Ensimmäiset kisat, joihin otin osaa ja joissa se ensimmäinen kuninkuuskin tuli, pidettiin Virkin rannassa. Sipilänmäen ahoilla kilpailtiin usein, samoin Viiksanlahdessa Liuksen myllyn tienoilla. Kiviniemessä oli jo silloin kilpa-ajorata, jossa oli hyvä pitää kilpailuja. Lähin urheilukenttä oli Räisälän Unnunkoskella. Moniotteluja harrastettiin silloin paljon enemmän kuin nykyisin. Kuninkuuskilpa muistutti nykyistä 10-ottelua. Juoksulajeja siinä oli vähemmän, vain 100 m ja 400 m, mutta heittoja vastaavasti enemmän, sillä molempien käsien suoritukset otettiin huomioon.

Hyppyissä vaadittiin kummankin jalan suoritus muissa paitsi seipäässä, jossa tarvittiin vain yksi tulos.

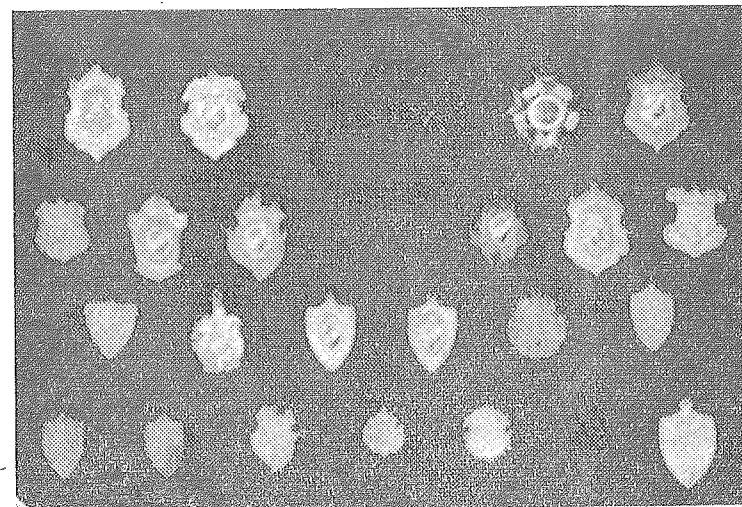
Manu Pitkäsän oli harjoitellut yksikseen kaikkia 10-ottelun lajeja eikä ohjauksen puuttuessa arvannut erikoistua johonkin yksityiseen urheilulajiin. Urheilu oli hänelle leikkiä, siksi hän ei välittänyt kiusata itseään harjoittelulla. Vuonna 1913 perustettiin voimistelu- ja urheiluseura Sakkolan Jäntevä, johon M. Pitkäsän liittyi heti jäseneksi. Seuraavana kesänä seuran piti saada edustajat 3-otteluun Viipurin piirin mestaruuskilpailuihin Kiviniemeen.

— Matti Laamanen, joka oli silloin kovimpia kilpakumppaneitani, tuli meille ja pyysi minua toiseksi seuran edustajaksi kisoihin. Mitäs sit, jos sie jätät palkinnotta miu takkie, kysyin Matilta, mutta ei hän ottanut asiaa todesta. Niin siinä kilpailussa sitten kävi, että minä sain kolmannen palkinnon ja Matti jäi neljänneksi.

Samoissa kisoissa Sakkolan Jäntevän viestijoukkue, jossa e.m. kilpakumppanit olivat mukana, sai II palkinnon 4x100 mn viestissä. Viipurin joukkue voitti ja Käkisalmi oli kolmas. Sakkolan Jäntevän toiminta oli alusta alkaen sangen tuloksekasta. Hiihtojoukkueen saavutuksista on jotakin mainintu Sakkolan historiasakin. Kesäurheiluradoilla kilpailivat Manu Pitkäsän aikoihin m.m. Mikko Pitkäsän, Ville Heikkonen, Ville Kuisma, Santeri Sipiläinen, Santeri Lampu ja Juho Karonen.

Oppi omin päin.

— Se harjoittelu oli sellaista kuin oli. Kun nähtiin jonkun hyvän heittäjän tai hyppääjän suoritus, niin sitä yritettiin sitten jäljitellä. Mitään valmentajaa ei silloin ollut neuvomassa, ei edes valmennuskirjasia ollut

Osa M. Pitkäsän saamista mitaleista. Alunperin niitä on ollut 40 kappaletta, mutta osa on kadonnut evakkomatkojen aikana.

saatavissa. Hierontaa ei osattu soveltaa harjoitteluun, vaan kipeytyneet lihakset saivat palautua kuntoon omia aikojaan. Manu Pitkäsän oli perehtynyt suutarin ammattiin ja tekaisi itselleen piikkarit. Ne osoittautuivat niin hyviksi, että hän sai heti kohta valmistaa niitä kilpaveikoilleenkin.

— Eivät ne tulokset siihen aikaan vielä kovin ihmeellisiä olleet. Keihäskilvassa oli 50 metriä silloin kova raja. Kerran Santeri Lampun lankomies paiskasi keihään yli tuon »haamurajan» ja kansa ihmetteli.

Haastateltavamme on ollut myös kova soutaja voittaen kolmena vuonna peräkkäin pitäjän mestaruuden. — Soutukilpailuja pidettiin Sakkolan ja Viiksanlahden rannassa. Soudettava matka oli 250 metriä, joka oli merkitty kahdella paalulla ja lähettämisen suoritettiin lippua käyttäen. Kilpailijat soutivat vuoron perään mainitun matkan ja aika ratkaisi.

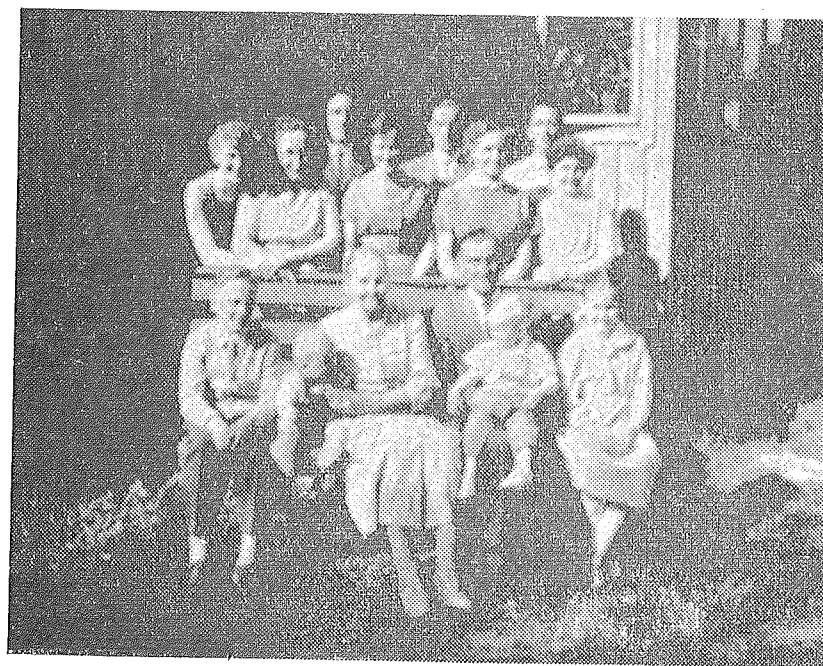
Vahvojen miesten koitos.

Köydenvetoa Pitkäsän piti kilpailusta kovimpana. — Ennen vanhaan köydenveto kuului kesäjuhlien vakio-ohjelmaan. Vetojoukkueeseen kuului tavallisesti neljä miestä + tahtimies, joka oli vedossa hyvin tärkeä tekijä. Otteluun kuului kolme vetoa, ja se joukkue, joka niistä amakin kaksi voitti, sai ensimmäisen palkinnon. Jos joukkueita oli useampia, niin voittaja

vastakkain lopullisen voittajajoukkueen kanssa. Kahden vedon jälkeen tilanne oli 1—1, mutta kolmannessa erässä eräs meidän miehistämme kumpastui ja niin me siirryimme heti rikuun katsomoon.

Kiviniemen kesäjuhliin piti saada lujaa köydenvetojoukkue Sakkolaa edustamaan, sillä vastustajana oli m.m. Kirvun kuuluisa joukkue, joka oli kuknut voitosta voittoon. Sakkolan edustajiston määräämiseksi järjestettiin Aleksandroffin haassa köydenveto. Aluksi jokainen ehdokas joutui Juho Hyyrysen (Alen veli) kanssa vastatusten ja se, joka hänet voitti, pääsi kilpailujoukkueeseen, jonka lopulta muodostivat edellämäinut neljä miestä. Tämä joukkue kokeili vielä kuntoaan viittä miestä vastaan, ja kun viisikko voitettiin, lähdettiin kisoihin, joissa Kirvun kuulu miehistö oli vastassa. Kävi niin, että me voitimme kamppailun 2—1 tuloksella. Kirvulaiset sanoivat jälkepäin, ettei heillä ole niin lujaa vastusta vielä koskaan aikaisemmin ollut. E. N.

Perskat omall pellol, sano Matti.

Manu Pitkäsän 70-vuotispäivillä otettu perhekuva. Penkillä istumassa Aune ja Manu Pitkäsän vierellään lapsenlapsia. Seisomassa vasemmalta lukien Aili, Vieno, Matti (vävy), Ritva (miniä), Martti, Elsa, Eero ja Vappu (miniä). Hilikka niminen tytär puuttuu kuvasta.

Kasku kiertää:

Ruoka maistui

Seppä Paukku, silloin kun hän oli ja vaikutti, oli verrattain runsasruokainen mies. Kerrankin Hetti-emäntä oli paistanut pari uunillista ruokautosen kokoisia perunapiiraita (kak-kareita) ja ne olivat lämpöisen höyryävinä kopassa pöydällä, kun seppä pistäytyi tupaan kellosta aikaa katsomaan. Siirtyipä mies siinä pöydän vierelle ja seisallaan ollen pisteli yhdeksän kakkaraa poskeensa, istahti sitten pöydänvieri penkille ja sanoi: — Ruvettaisko tässä oikein syömäänkin, kun kello jo lähentelee päivällis-aikaa?

Ei tiennyt

Kolmevuotias Jussi oli useita viikkoja ollut vierailulla isovanhempiensa luona. Kotiuduttuaan taloon alkoi itsepäisyys saada yhäti enemmän valtaa Jussin edesottamuksissa. Vaari viimein jo aivan tuskastui ja kun poika ei kerrankin totellut vaarin kieltoa, niin haki vaari luudan varvun ja sanoi: — Nyt jos Jussi ei heti lakkaa tenneltämästä, niin tästä vit-sasta annetaan peräpakaroille, että tuntuu. — Jussi katseli hetken-aikaa silmät pyöreinä vaaria ja vit-saa, lopulta kysyi: — Tartteeks sitten itkee kans?

SANANPARSIA

Neuvottu mies on puoleks autettu.

Hädässä auttaja tunnetaan, onnessa unohdetaan.

Hinnalla tinkitään, eikä mitalla.

Kauankos viis miestä virstaa kävelyä.

Montaha matkall sattuu, tapaleel tapahtuu.

Matka on ain matkoa, kulkipa sen kuka tahojoa.

Toimituksen tuolilla

Seuraavaan numeroon, mikä ilmestyy Sakkolan juhlaan mennessä, toivomme avustajiltamme kirjoituksia, mieluummin suorasanaisia, sillä runon kirjoittamisessa pyrkii tulemaan kompaksuusia. Runo kun nähkääs on eräänlaista synnyttämistä, niin se ei synny pelkällä kirjoittamisella, vaan siinä on elettävä se tunnelma, mistä sitten runo syntyy ja sitten se kyllä syntyy itsestään. Mikäli jonkin aiheen kokoon kyhääminen tuntuisi kirjoittajasta vaikealta, niin toimitus ottaa erittäin mielellään vastaan selostuksia jonkin aiheen pohjalta ja tekee niistä täällä jutun kirjoittajan nimin.

Niille lukijoille, joille tulee lehti, vaikka eivät ole asiamiehen kautta tilanneet huomautamme kainosti, että he voivat lähettää maksun lehdestään suoraan toimitukselle osoitteella: **Kulju 16, Palomäki**. On osoitettava joko: **Suvannon-Seutu**, tahi sitten päätoimittajan nimellä.

Jotkut lukijoista ovat valittaneet, että jonkin heidän tuttavansa merkkipäivästä ei ole mainintaa ollut lehdessämme. Hyvät ystävät: kun meillä ei ole tietoa toimistoa, eikä kannata sellaista elintä mobilisoida, niin tekisitte tuttavillenne ja meillekin palveluksen, kun tiedätte sellaisen merkkipäivän olevan tulossa, niin ilmoittakaa siitä meille. Kyllä asianomaisesta mainitaan jotain ja niin paljon kuin tekstitila kulloinkin sallii. Kun lehti ilmestyy vain joka toinen kuukausi, niin nämä maininnat joskus myöhästyvät olosuhteiden pakosta.

Toimitus.

Kuten ilmoitusosastosta näkyy, järjestää Petäjäjärven Nuorisoseura heinäkuun 10 päivänä Vesilahden

Ryypöllä juhlan vanhain sakkolalaisten häiden merkeissä. Tähän juhlaan toivotaan vieraiksi muitakin ent. sakkolalaisia, kuin petäjäjärveläisiä, vaikka petäjäjärveläiset sinne tulevat luonnollisesti kaikki, niin onhan pihalla tilaa suurellekin hääjoukkoille, sillä nämä ovat tarkoitetut ulkoilmajuhlaksi, vaan on varalla katettukin tila, jos sade haittaa tekisi.

Tervetuloa.

Rajapyykkejä

Kultahäitään viettivät kotonaan Vesilahden Mantereessa Edvart ja Helena Raaska ensimmäisenä hel-luntaipäivänä, 5. 6.

Tämä korkeaan ikään päässyt pariskunta oli Sakkolan Petäjäjärven kylän tunnetuimpia perheitä. Emäntä-Raaska oli nuoruudessaan innokkaasti mukana mm nuorisoseuratyössä ja varttuneempana marttatyö oli hänen pääharrastuksensa. Monissa muissakin hyvissä harrastuksissa hän oli mukana sikäli kuin talon emännän tehtävillä aikaa liikenä.

Isäntä Raaska taas oli mukana niin monissa kunnallisissa ja yhteiskunnallisissa tehtävissä ja harrastuksissa, että niitä on mahdoton kaikkia näin yhdeltä istuimelta luetella. Kunnan valtuuston jäsen hän oli siitä asti kun valtuusto perustettiin, pientä väliaikaa lukuunottamatta. Myöskin erinäisissä kunnan lautakunnissa hän oli mukana, kansakoulun johtokunnassa, vaalilautakunnassa, osuuskassan hallituksessa, sähköyhtiön johtokunnassa j.m.e. Milloin ja mihin toimellista miestä tarvittiin, niin Raaska huomioitiin siinä.

UOSIA TÄYTTÄNEITÄ

85 vuotta täytti maanvilj. Johannes Sipiläinen, Viialassa 27. 5. 60.

Katri, lampuodin tytär

II

Hän on syntyisin Sakkolan Sudenhännästä, missä viljeli hyväkuntoista maatilansa. Maanviljelyksen ohella hän teki kesäisin kauppatmatkoja Terijoen huvila-alueelle, vieden sinne voita ja kalaa. Myöskin Pietariin ulottuivat hänen kauppatmatkansa. Venäjän rajan sulkeuduttua hän harjoitti laajaa porsaiden välitystä Sakkolasta muuhun Suomeen.

Kuului aikomaan säästöpankin hallitukseen, Petäjäjärven kansakoulun johtokuntaan, useita vuosia sen puheenjohtajana. Petäjäjärven osuuskaupan hallituksen puheenj. hän oli useita vuosia, kuului Sakkolan kirkkovaltuustoon, ym. ym.

60 v. rajapyykin on saavuttanut puhelinvälittäjä neiti Anna Uosukainen Seinäjoella, missä nykyisin on toimessa valtion puhelimessa. Puhelinala onkin ollut hänen elämäntehtävänsä. Kiviniemen, kotikylänsä, puhelinkeskuksen hoitajana hän oli kymmeniä vuosia, osallistuen sivuharrastuksenaan paikallisen nuorisoseuran ja kuoron toimintaan.

60 vuotta täyttää 2. 7. maanviljelijä Väinö Viskari Orivedellä. Hän on syntyisin Sakkolan Vilakalasta, herastuomari Mikko Viskarin pojista nuorimmainen. Maanviljelys on ollut hänelle työn ja toimen pääkohteena nuoruusvuosista asti ja myöskin Orivedellä on hän menestyksellisesti hoitanut ja viljellyt täältä saatua asutustilaa. Paljon hän on ollut mukana myöskin monenlaisissa sivuharrastuksissa. Suvanto-Säätiön valtuuskuntaankin hän on kuulunut ja useita vuosia ollut sen varapuheenjohtajana.

50 vuotta täyttää 4. 7. 60. rouva Mirja Lamppu, Helsingissä. Hän on syntyisin Vuokselaasta, tunnetun musiikkimiehen opettaja Lenno Lehmusvuoren tytär ja viljeli miehensä Lauri Lampun kanssa suu-

Vuoden 1869 kevät tuli nopeasti. Lämpimät lounaiset tuulet sulativat lumen yhdessä humauksessa. Talven kylmyys oli poissa, poissa valkeat hanget. Lämmintä päivänpaistetta riitti ja välillä lämmin sadekuuro kostutti maata. Heinä kasvoi ja vilja orasti niin lampuodin pienellä peltosaralla kuin hovinkin laajoilla vainioilla. Ihmiset toimittelivat kevein mielin askareitaan. Hyviä uutisia liikkui kylillä ja raatajan rintaa lämmitti usko uudesta ajasta. Tuntui kuin ropotin painajainen olisi jo paennut. Siitavouti Karvasen Martti oli palannut Sakkolan kirkolta ja tiesi hyviä uutisia. Kruununvoudin kertoman mukaan senaatti oli päättänyt ostaa Petäjäjärven hovin valtiolle. Talonpojat saivat lunastaa tilansa perintötiloiksi 39 vuoden maksuajalla. Lunastussummalle piti maksaa korkoa 6 %, josta 1 % oli kuoletusta.

Mutta vielä olivat kesken nämä toiveita herättäneet suunnitelmat. Taas ajoi hovin renki ratsain talosta taloon iltatylpsyn aikaan, koputti piiskanvarrella ikkunaan ja huusi: — Ropottiin, ropottiin, aamulla sonnanajoon! Sanantuoja saapui Kopperoisenkin ovelle ja toisti työmääräyksen, mutta nähtyään lypsyltä palaavan Katrin lisäsi lipevästi: — Aa, sinä kaunis tyttö, sinä tulekin jalkaisin ropottiin! Riehtiläsaareen aidanteeseen lähdemme. — Osaan miehevosellakin tulla, sanoi Katri ly-

renpuoleista maanviljelystilaa Sakkolan Ojaniemessä. Oli kotityön ohella mukana marita ym harrastuksissa. Musiikki oli kuitenkin se harrastus, mikä on ollut hänen sydäntänsä lähinnä.

hyesti katsomatta ratsullansa keikaroivaan »kymmenniekkään» ja meni tupaan.

Puoli viideltä Katri oli jo nousut ja kulki yökasteisen pellon piennarta hevostaan taluttaen lyhyen unen raukeus kasvoillaan. Edessä oli ropottipäivä. Aamun hiljaisuuden rikkoi kärrynpyörien kolina kujasten kuoppaisilla raitteilla. Kuudelta oli oltava hovissa, siksi rattaat kiireesti kolisivat. Karjalan kesä oli kauneimmillaan, käkien kuoro kukkui, kiurut lauloivat kilpaa. — Mutta ei laulanut hoviin matkaava mies. Ajatusten kierto jauhoi raskaasti samaa kysymystä, loppuuko tämä vaiva vai vieläkö lapsemmekin saavat taivaltaa ropottiin.

Kaukana kulkivat Katrinkin ajatukset. Kesän kukkeus ei voinut kahlehtia hänen aatostensa lentoa, vaan kauas Siperian laajoille aroille ne ajautuivat. Kysymys toisensa jälkeen nousi vastauksia etsimään. — Onkohan siellä jo kesä? Voi, Ivan, ei. Jussiksi minä sinua kutsun, kuuletko sinä vielä edes kiurujen laulua? Kukkiiko siellä tuomi tai pihlajapuu? Muistatko, miten ne tuoksivat silloin siellä Tervalammen rannalla? Tämän loppuajatuksen Katri sanoi ääneen. Samassa kajahti viereltä reipas hyvän huomenen toivotus ja naurava ääni tiedusteli: — Mitä sinä yksin puhelet? Katri punastui, mutta kaunis hymy tervehti kysyjää, tuttua Marttia, Uosukalan poikaa, Uosukainen nimeltäänkin. — Mistä sinä näin varhain olet jo tänne ehtinyt? kyseli Katri. — Taipaleesta olen kotiin menossa, olen lastailut Baumannin tukkeja, vievät niitä Pietariin junttapaaluiksi. Mutta kuule, tulen sunnuntai-il-

LOPOSE TEPPA KIVINIEME SILLAL

tana takaisin. Saanko poiketa silloin aitassasi tervehtimässä sinua, vaikka oletkin herran morsian? — Et, jos sillä tavoin haastelet, mutta lampuodin tyttöä voit hyvinkin katsomassa pyörähtää. — Se on sovittu. Unohdetaan äskeinen. Hei sitten! Ja keventynein mielin paineli Martti alas palletta niin, että kontin kansikin kantajansa iloa rattoisasti läplätti.

Hovin pihassa oli jo kovasti liikkettä ja lisää väkeä tulla kolistelee. Lapinlahdesta, Ojaniemestä ja Riiskasta asti oli ajettu miehiä hoviin. Navetan ovet olivat auki ja voimakkaana työntyivät ulos sonnan lemu sekoittuen aamukosteiden koivujen ja nurmien tuoksuun, joka yhdessä lainehtivan rukiin kanssa loihtii sen maan tunnun ja tuoksun, joka pellonkyntäjän huumaa. Nuo kesäisen aamun voimakkaat aistimukset saivat ropottimiehet iloiselle mielelle. Alvan kuin oman navettansa tuntumassa he aloittivat reippaasti työn. Voimakkaiden käsivarsien heilahdellessa täytyivät kuormat ja raskaasti kiskoivat hevoset ne irti upottavasta navetasta. Vuorollaan Katrikin ajoi aina hevosensa navettaan ja huomautti siinä sivumennen luontimiehille, etteivät mättäisi kovin suurta kuormaa hänen heikolle hevoselleen. Sattui joskus voutinkin paikalle ja komensi karskisti: — Täydet kuormat vain, ei tässä mitään tytön liikutuksia kuunnella! Silloin sai tamma parka lyöntien ja kirosanojen saattamana kiskoa kuormaa, mikä sai Katrinkin silmät itkuisiksi.

Niin tuo raskas työaika vieräi viimein murkinataukoon asti. Hevoset riisuttiin valjaista. Niin teki Katrikin asetellen kotoa tuomiaan tuoreita ruohoja hevosensa eteen, siisti sitten omia vaatteitaan, asetteli vaaleat kutrinsa ja liittyi

Toimitukselle on lähetetty, alla esiintyvä kirjoitus, mikä on kirjoitettu 1957 ja nimimerkillä: »Punkalaitumen evakko». Toimitus pyytää, että kirjoittaja ilmoittautuisi meille oikealla nimellään ja antaisi osoitteensa. Kirjoitus kuuluu näin:

Kaikha työ tunsitta se Lopose Tepan. Hää näät ol sellane oikei vurtitiekone emämies, syl pituutta ja yle vurtti nahkavyö vyöl, jot hölmömpki älys, jot siin ei olt mikkää hutera vaaksapök-

eväineen kellarin seinustalle asettuneiden naisten joukkoon. Vaiteliaana siinä kukin söi leipäänsä. Joillakin oli kesän keltaista voita vetää leivälle, mutta kaikilla ei ollut sitä, täytyi tyytyä vain sillin ja pihmän särpimeen.

Sinne navetan tuntumaan jääneiden miesten joukosta, joka oli jo syöntinsä lopettanut ja kaivannut tupakkavehkeit esille, alkoi kuulua äänestä puhetta ja remahtavaa naurua. Oli käynnissä väittely. Kova, omalaatuinen kilpa oli tulossa. Siinä rotevavartaloinen romuluinen Tikan Mari heilui helmat levällään ja väitti, että hän kusee yhtä korkealle kuin miehetkin. Tätäpä eivät miehet uskoneet. Koitos oli edessä. Kun Katrille selvisi, mitä oli tulossa, hän otti erästä toista tyttöä käsipuolesta ja sanoi: — Lähde-tään katsomaan, miten kauniisti tuolla ryytimaassa sireenit kukkivat ja miten mahtavat aurin-genkukat aukovat nappujaan. Salaisuuksia supatellen he poistuvat nähdäkseen kukkivan kesän. — Mutta matalahkon aittarakennuksen seinustalla koeteltiin naisten ja miesten paremmuus. Hih-

sy, ol hää siit koton tai kestis.

Teppa ol nii yle risk mies ko karhu, mut kyl hää söiki. Yhes potillises jamakkamurruu ja loh-kopiirakas ei hänelt kovi äijä aikaa mänt, ku se ol syöty voimii lissäämiseks.

Hää ol myöski aika utala kyt-tä. Tuppelloi hää ampu Hulkkola pellolt joka syksy, mut Riiska sorsist hää ei välittänt. Hirvet hää sensijjaa tappo sukpuuttoo koko Laplahe metsist.

Teppa ol vanhanpojan keruupi

kuttiin ja hirnuttiin, mutta ei kohonnut miesten kaari kuin katolle asti, josta lirsi alas kuin kevätsade. Mutta Mari kun pukkas, niin komeasti se kohosi yli katonharjan, ja ansaittu voitto oli saatua. Kyllä miehet sen tunnustivat.

Lopussa oli ruokatuntikin ja vouti ärjyi hevosia valjaisiin. Housuja kohotellen ja vöitä korjaillen alettiin sovittaa hevosta aisoihin. Hitain, harkitun liikkeen siinä nyt toimittiin, katseltiin ja käännettiin vemmeltä, oitettiin ohjaksia, solmeiltiin serreniekkkejä, aisaremmejä. — Katri oli jo aikoja sitten saanut hevosensa valjaisiin ja ajanut sen jo navettaan. Tästä ripeydestä vouti oli kovin mielissään ja sanoi Katrille: — Koska olet noin ripeä tyttö, menekin piikojen mukaan kuljettamaan mattoja pyykkirantaa! Ajelkoot nämä miehenjullit sontaa. — Vouti ärjyi ja kirosi, mutta vanha ropottimies ei siltä säikähtänyt, ajoi hevosensa sitten, kun joutui. Oli päivällä pituutta. Ilalla kahdeksalta sai vasta lähteä ajaa kolistelemaan kotinurkille.

Odelma

koko ikkääse, mut eipäs vanhanka naist saaneet häntä limoteluks pappilaa kansaase järve ylipuolel. Sillo ko metsäpirttiläist ja sakkulaist käivät sitä liettee sottaa, ol Teppaki keral, vaik ei hää millokaa kettää lyönt. Hää ko alko vaa käärii hihojaa, ni sillo jo kaikk männiit kápälämäkkee, jote hää ei voint kettää lyyv-vä, ko kettää ei olt liktienovil.

Kivniemee olliit rakentanneet se uuvve sillan. Sen avajaisjuhlat olliit justii käynnis, neko vihkiit sitä siltaa virkahaase, jot huomen ei muuta ko aijaa kakattaa yl kosen.

Sitä Kivnieme kose siltaa pittiit ja piijättiit sin koskie puttuomast sellast käsvarrtta paksut rautakiskoista tehnyt vitjat. Ne ol ens pant sin maaha suurii kivilöihe ala kii sellasil suuril kopitsoil, siit ne kampiit par syltä korkeihe kivitolppiin ylitse, mist taas läksiit tulemaa silla tasal ja keskkohal siltaa lasseisiit silla ala, mist ne siit taas ol tassittu kivitolppi ylitse ja suuril kopitsoil taas maaperäkilvilöihe kii. Näihe vitjoi välis kulk rautane aita siel silla puolel, mikä piijätti, jot ihmist ei päässeet ajamaa koskie, vaikk ois oltki akkomaine hevone sillal mänemää.

Niis silla vihkiöis ol kaikelaisii porholoi ja suurii herroi, tais olla kuvernyörki. Kaik herrat olliit komijoi, mut ne silla tekijät, ne vast olliit olevinnaa, nii jot ei osanneet haastaakaa ku keskenää. Käveliit iha pöikkön koko konkkaronkka, tupruuttelliit tupakkoijaa ja mittailiit sitä siltaa ja arveliit, jot kyl sin soppii sivutseki ajamaa toisistaa. Ukot vaa meinasiiit, jot kyl jos suuret heinäkuormat tehhää, ni kyl laitoil on mäntävä jalankulkijanki, jos sattuu sillal olemaa, noustava vitjoi pääl.

Lopose Teppa sano, jot mikä tuos sit on männes. — Kyl mie mään tahottaks työ nähää? — Siltamestar Sundqvist sano jot: »Saat kannun viinaa jos kävelet käsputa pitki kose ylitse.» Teppa sano, jot: »Anna kaks ni mie mään koprinein kosest ylitse». Sundqvist tusahus ja ärjäs jot: »Saat saavillisen, jos vaa kävelet käsilläis sata syltä kose pääl näitä käsputa pitkin ilman ulmat-ta.» Siin paikas Teppa raappas lääpälursan pois päästääse ja sano jot: »Hoijelkaa tuota», sylkäs koprihiese ja lähätäis mänemää silmät muljallaa silla kaijetta myöte kose ylitse. Män, eikä olt paljo puhalluksiskaa ko pääs toisel rannal. Siihe sen Tepa uhkarohkijan käsilkävelemise ala jäi koko sillantekijöihe arvo ja pöikkön olo.

Pohjanmaa häijytkää, mitä siel ol olt töis, ei osanniet ko kirroilla vaa ja pujanoisiit toisillie mikä mitäki. Siin pujanoijessa hihhoit puukkoloijjaa, jot ihmist iha alkoit pelätä, jot kyl ne nuo jottai noil puukkonyksillä sököttää si-suksil tai tökkäävät vaik silmää. Teppaa ei yhtää hirvittänt, ku hänel olliit keral: Suur-Tommi ja Nihi räätal Ojaniemest ja Syöpäri Manu ja Pappise Pekko Laplahest ja Loposemäält Keki Vilppo ja Serkku-Juhammes. Eikä sillo saantkaa hirvittää.

Mestar Sundqvist toi saavin viinaa, niiko lupas.

Lamperi Mati tuvas pittiit il-lal vihkiästantansuloi. Niihe tul-liit Loposemäkköiski saavipohjal-line viinaa pääs. Teppa oikii jo nousuhumalas, kääräis hihojaa ylös ja ärjäis: »Jukravit, onks miehe vastusta, perkamo?» Ei olt. Tepal annetti lissä maistijai-sii monest putelist, jot sitä tul sen verra liikaa, jot mies romen-

tu nurmmaal makkaamaa iha oitsuoraks.

Sillo Pohjanmaan häijyt kat-soit tullie oikija ajan rakentaa Kivnieme sillan uuvestaa siin Lamperi Mati tuvas. Hyö meina-siit tarpuo jalkohiese koko tantsi-jat, jos kuka ei ois kerent puha-laija ovest ulos pakkuo. Häijyt rännäisiit kulk tuppaa ja pahannäköisin niist tempas kuuman veskattilan liitalta ja alko sen kans juossa pökkäillä ympär tuppaa. Kaik toist männiit kartanol, mut Tepa sakkii kuuluniet ei lähteniet ja Pappise Pekko kar-jais jot: »Tää poja varpail ei löntystellä, painu kattiloines ulos, uso se». Ja hää komitti kulakoil-laa kaverii alkaviisii. Toistki alkoit työkkilöitä toisijaa ja rutis-tella lähinnä olevaa rotakkaa ja siin nouski aika möly. Teppaki sen kuultuvaase havaits, alko kaapii silmiää, hontturoitti tuppaa ja tuumais hyvil mieli jot: »As suimane, vastakse nyt alkaa?»

Teppa vaa käär hihojaa, mut sillo niitä häijylöi vieti. Vilppo otti viimeistä häijyy viel liepeist kii ja sano: »Kuti piekai» — Siit heitä nauratti nii jot.

Tuvas siit aletti jällee tantsut ja mäntiiki monta rallii. Teppa, hää oiki tantsimaa sellane patu, jot käy pois täst. Heä sai Sipilämääe arpajajiski ensimmäise palkinno tantsimisest.

Kesäne aamu alko jo sarastaa, ko Loposemääe pojat läksiit Lamperi Mati tuvast tarppimaa kottipäi ja muisteliit nii kauva ko olliit, mite Pohajanmaan häijyt läksiit äkkiästä pois Kivnieme sillan vihkiäisist. Kuolleet on jo nekkii miehet ja joha se Kivnieme siltaki lens ilmaa talvsova aikaa, jot koko Suvanno rannat vapisiit.

Suvannon-Seutu

ilmestyy v. 1960 6 kertaa vuodessa ja maksaa 250 mk vuosikerta. Ilmoitusmaksu halpa ja suuremmista ilmoituksista alennus.

Toimituksen osoite:
Kulju 16.
Palomäki

Toimitus

Päätoimittaja: Santeri Ollikainen. Toimitussihteeri Eero Nasikali.

Muu toimituskunta: Yrjö Raaska, Ester Pitkänen, Viktor Ryyppö ja Helmi Uosukainen.

Asiamieh

hankkikaa meille ilmoituksia. Se m
yhdellä palstalla.

Kurikka
Vanu
Kyllymaa,
Vammala.

Petäjäjärven kyläkuntajuhlat

vietetään heinäkuun 10 päivänä Vesilahden kirkolla Ryyppöllä, alkaen kello 13. Juhlat vietetään vanhojen häiden merkeissä.

Tervetuloa häihin.

PETÄJÄRJEN NUORISOSEURA

MAASEUTUVÄKI.

Viisi palvelusvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvitessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

Lempäälän Seudun Osuuskassa

Television näkyvyys on jo hyvä

suurella osalla sakkolalaisten asuma-aluetta. Tiedustelkaapa TV:n hankinnassa ehtojamme. Toimitamme, kuljetuksista laskuttamatta, pitempienkin matkojen päähän.

Omaamme Sähkötarkastuslaitoksen myöntämät antenniurakoitsijaoikeudet koko maassa.

Myöskin silloin, kun tarvitsette pesukoneen tai muun sähkötalouskojeen, kannattaa kysyä meiltäkin.

RAASKAN SÄHKÖLIKE

VALKEAKOSKI
Sääksmäentie 17
Puh. 810

VESILAHTI
Po. Lempäälä Mantere
Puh. Koski 41

RIHLAT — KELLOT — LAHJAT
sopivasti meiltä
AJAN KELLO
Veikko Skyttä

Kouvola Valtakatu 13 puh. 2378